

Odašiljači i veze d.o.o.
Ulica grada Vukovara 269d
10 000 ZAGREB
OIB: 88150534338

Zagreb, travanj 2016.

Godišnji izvještaj za 2015. godinu

SADRŽAJ:

- Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2015. godinu
- Odgovornost za financijske izvještaje
- Izvješće neovisnog revizora

ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2015. godinu

Zagreb, ožujak 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
IZVJEŠĆE UPRAVE	3
2. DJELATNOST I POLOŽAJ DRUŠTVA	5
INSTITUCIONALNI OKVIR	5
PRAVNI OKVIR	5
DJELATNOST	5
UPRAVLJANJE, USTROJ I ORGANIZACIJA	6
SUSTAV UPRAVLJANJA	7
3. KLJUČNI FINACIJSKI POKAZATELJI.....	9
4. OPĆI CILJEVI I BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA	10
5. AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA	10
6. DJELATNOST – STANJE, OSVRT NA 2015. I CILJEVI ZA 2016.GODINU.....	11
ODAŠILJANJE TELEVIZIJSKIH I RADIJSKIH SIGNALA	11
MULTIMEDIJA	14
SVJETLOVODNE I MIKROVALNE VEZE	15
USLUGE U PROFESIONALNOJ POKRETNJ MREŽI (PMR)	17
POTPORNE DJELATNOSTI I OSTALE AKTIVNOSTI	17
7. RIZICI POSLOVANJA	19
IZLOŽENOST I UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICI	19
8. LJUDSKI POTENCIJALI.....	21
TROŠKOVI I STRUKTURA ZAPOSLENIKA	21
IZOBRAZBA	21
RADNO OKRUŽENJE	22
ODGOVORNOST PREMA ZAPOSLENIMA	22
NAKNADE I POTPORE	22
ZAŠTITA NA RADU.....	22
ZAŠTITA DOSTOJANSTVA RADNIKA	23
ODNOS RADNIKA I UPRAVE DRUŠTVA	23
9. DRUŠTVENA ODGOVORNOST	24
POMOĆ ZAJEDNICI.....	24
ETIČNOST U POSLOVANJU	24
KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	24
ANTIKORUPCIJSKI PROGRAM.....	24
10. ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON KRAJA GODINE.....	25
11. ZAKLJUČAK	25

1. Uvod

Izvješće Uprave

Društvo Odašiljači i veze d.o.o. je u 2015. godini, unatoč zahtjevnom poslovnom okruženju, ostvarilo dobre poslovne i pozitivan financijski rezultat. U cilju smanjenja negativnih utjecaja i očuvanja stabilnosti poslovanja, Društvo je pojačalo napore u traženju novih tržišta, provodi mjere smanjenja troškova poslovanja, te sustavno provodi strateške ciljeve s ciljem povećanja prihoda iz novih izvora.

Dobit Društva prije oporezivanja u 2015. godini iznosi 25,9 mil. kn, a nakon oporezivanja 20 mil. kn, što je za 159% više od dobiti nakon oporezivanja u 2014. godini kada je iznosila 7,7 mil. kuna.

Ostvareni poslovni prihodi u 2015. godini iznose 230,8 mil. kn, što je 7,5 % manje od prihoda za 2014. godinu.

Sukladno misiji i zacrtanim strateškim ciljevima Odašiljači i veze d.o.o. primjenjuju integrirani sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima ISO 9001 Sustav upravljanja kvalitetom, ISO 14001 Sustav upravljanja zaštitom okoliša, OHSAS 18001 Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu. Integrirani sustav upravljanja je početkom 2016. godine dopunjen s ISO 50001 Sustavom upravljanja energijom. S obzirom na specifičnost usluge i ograničeni broj kupaca, posebna pozornost posvećuje se suradnji i odnosima s kupcima, u cilju postizanja obostrane ekonomske koristi.

Najznačajnije poslovne aktivnosti Društva su iz područja temeljnih djelatnosti.

Provedba prve faze projekta uvođenja digitalne zemaljske televizije u Bosni i Hercegovini, pokrenuta krajem ožujka 2014. godine, izvršena je u ugovorenom roku do 29. rujna 2014. godine osim na objektima koji su u posjedu Radiotelevizije Republike Srpske, što je izvan OiV-ove odgovornosti. Projekt je nastavljen krajem 2015., a dovršetak se očekuje krajem ožujka 2016. godine kada će sva oprema biti montirana i spremna za početak odašiljanja.

Društvo je 9. veljače 2015. godine osnovalo tvrtku kćer **Odašiljači i veze BH d.o.o.** sa sjedištem u Sarajevu, koja je orijentirana na istraživanje i analizu tržišta te iznalaženje novih prodajnih kanala s ciljem efikasnijeg nastupa Društva na području Bosne i Hercegovine. Društvo OiV BH je u 2015. godini ostvarilo ukupan prihod od 35.775,52 kuna (9.139 KM) što je 0,02% u odnosu na prihod Društva. S obzirom da OiV BH nije imalo značajnih poslovnih aktivnosti te s obzirom na udio prihoda, a sukladno Zakonu o računovodstvu, financijski izvještaji neće biti konsolidirani.

Na dan 31.12.2015. godine broj zaposlenih u Društvu je iznosio 293 zaposlenika.

Odašiljanje televizijskih i radijskih programa

Nastavlja se redovno odašiljanje programa HRT-a, RTL Televizije i Nove TV u multipleksima A, B i D, kao i svih drugih nacionalnih, regionalnih i lokalnih televizijskih programa u MUX-u D.

Dana 22. svibnja 2014. na snagu je stupio Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o plaćanju naknada za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, NN 62/14, kojim su naknade za uporabu radijskih frekvencija za digitalnu zemaljsku televiziju smanjenje za 50%. Odredbe pravilnika su na mreže MUX A i MUX B primijenjene od 24.4.2015., a na MUX D od 21. srpnja 2014. godine, smanjenjem cijene odašiljanja programa sukladno smanjenju naknada za frekvencije.

Smetnje iz Italije i nadalje predstavljaju ogroman problem u prijemu hrvatskih TV i radijskih programa na cijelom priobalnom području od Istre do Dubrovnika te na otocima. Uz trajno zalaganje HAKOM-a i diplomacije došlo je do određenih pomaka. Vlada Republike Italije je od kraja 2013. godine donijela zakonsku uredbu i niz provedbenih propisa s mjerama prema kojima su do kraja 2014. godine trebali prestati s radom gotovo svi talijanski odašiljači koju uzrokuju smetnje na području Hrvatske i drugih susjednih zemalja. Zbog kašnjenja s donošenjem provedbenih mjera u Italiji, taj rok je potom pomaknut na kraj travnja 2015., pa na kraj travnja 2016. godine.

Nastavak širenja svjetlovodne mreže

Društvo nastavlja izgradnju vlastite svjetlovodne mreže u cilju povezivanja najvećih gradova u RH i povezivanja sa svjetlovodnim mrežama susjednih država.

U svezi s Projektom objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (NN 46/2013) OiV je 2014. godine sklopio dugoročne ugovore o upravljanju viškovima svjetlovodne infrastrukture sa svim trgovačkim društvima obuhvaćenim Projektom: Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., HŽ Infrastruktura d.o.o., Janaf d.d., HEP Telekomunikacije d.o.o., te Plinacro d.o.o. Provedba Projekta je sklapanjem ugovora i praktično započela stavljanjem viškova svjetlovodne infrastrukture na tržište elektroničkih komunikacija, čime je ujedno ostvaren i jedan od važnih ciljeva Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj. Tijekom 2015. godine nastavljena je provedba Projekta.

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture izradilo je Nacrt „*Nacionalnog programa razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)*“ (NP-BBI program) i do kraja rujna 2014. godine provelo javno savjetovanje. Program predviđa izgradnju svjetlovodne infrastrukture, uz financiranje sredstvima potpora iz EU fondova prema javnom DBO investicijskom modelu, te određuje OiV kao nositelja operativne provedbe Programa. Program je u veljači 2015. upućen Europskoj komisiji na odobrenje u smislu sukladnosti s pravilima državnih potpora. Tijekom 2015. godine proveden je natječaj i odabran izvođač za izradu Studije izvodljivosti, a u tijeku su i ostale pripremne aktivnosti za provedbu programa.

Razvoj i širenje multimedijских usluga

Nastavak širenja multimedijских usluga predstavlja jedan od strateških ciljeva Društva.

Tijekom 2014. godine uspostavljena je testna OTT (Over-The-Top) platforma, a u listopadu 2015. godine OiV je uspostavio novu OTT platformu za pružanje cjelovite upravljane usluge Hrvatskoj radioteleviziji za njihovu novu **HRTi** uslugu za građane.

DVB-T2 mreža

U 2015. godini, u skladu s ugovornim obvezama OiV – HPP, u punom opsegu je nastavljeno odašiljanje programa Pay TV usluge EvoTV unutar multipleksa MUX C i MUX E s ukupno 17 odašiljačkih lokacija i pokrivanjem od 87,4 % stanovništva RH.

2. Djelatnost i položaj Društva

Institucionalni okvir

Odašiljači i veze su u resoru Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, a prema djelatnosti pod Upravom zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte.

U obavljanju djelatnosti nadležna su sljedeća regulatorna tijela:

- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu HAKOM)
- Agencija za elektroničke medije (dalje u tekstu AEM).

Pravni okvir

Pravni okvir na kojem se zasniva i koji utječe na djelatnost Odašiljača i veza čine sljedeći zakoni:

- Zakon o elektroničkim komunikacijama, NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14
- Zakon o elektroničkim medijima, NN 153/09, 84/11, 94/13, 136/13
- Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji, NN 137/10, 76/12
- zakoni iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Djelatnost

Prema klasifikaciji djelatnosti nadležne agencije HAKOM – Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Odašiljači i veze su kao operator registrirani za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- Davanje pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme
- Davanje u najam elektroničke komunikacijske mreže i/ili vodova
- Usluga prijenosa slike, govora i zvuka putem elektroničkih komunikacijskih mreža (što isključuje usluge radiodifuzije)
- Usluga upravljanja multipleksom u radiodifuziji
- Usluge prijenosa, odašiljanja i/ili prijama slike, govora, zvuka te drugih podataka namijenjenih za izravan prijam u javnosti u zemaljskoj radiodifuziji
- Usluge u satelitskoj službi
- Usluge u privatnoj pokretnoj mreži (PMR).

Upravljanje, ustroj i organizacija

Odašiljači i veze d.o.o. tvrtka su u 100 % – tnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Trgovačko društvo Odašiljači i veze d.o.o. osnovano je Izjavom o osnivanju kao samostalno društvo s ograničenom odgovornošću, dana 16. travnja 2002. godine, a nastalo je podjelom Javne ustanove Hrvatska radiotelevizija na dva subjekta: Hrvatsku radioteleviziju i Odašiljače i veze d.o.o.

Slika 2-1 Upravljačka struktura

U skladu s Zakonom o trgovačkim društvima i Izjavom o osnivanju društva Odašiljači i veze d.o.o. imaju Skupštinu, Nadzorni odbor i Upravu. Skupština opoziva i imenuje Nadzorni odbor. Nadzorni odbor Društva ima pet članova. Četiri člana Nadzornog odbora bira Skupština Društva, a jednog člana Nadzornog odbora izabiru zaposlenici Društva. Mandat članova Nadzornog odbora je četiri godine. Temeljna ovlast Nadzornog odbora je stalni nadzor vođenja poslova Društva te imenovanje članova Uprave.

Članovi Nadzornog odbora:

Marijan Crnjak	Predsjednik Nadzornog odbora
Mislav Peričić	Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Lora Čurković	Član Nadzornog odbora
Damir Vuk	Član Nadzornog odbora
Pavao Vitaljić	Član Nadzornog odbora, predstavnik zaposlenika

Izjavom o osnivanju društva Odašiljači i veze d.o.o., kao temeljnim aktom Društva, utvrđene su ovlasti, dužnosti i odgovornosti Uprave u vođenju poslova i zastupanju Društva. Članovi Uprave društva zastupaju Društvo samostalno i pojedinačno. Temeljna ovlast Uprave je vođenje poslova Društva te zastupanje i predstavljanje Društva trećima. Uz ostalo, Uprava je dužna i ovlaštena poduzeti sve radnje i donositi sve odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Društva, što između ostalog podrazumijeva donošenje odluka radi ostvarivanja poslovne strategije, planova i programa rada i razvoja. Upravu Društva čine:

Aleksandar Golub	Predsjednik Uprave
Vlatka Dokoza	Članica Uprave
Boris Klenović	Član Uprave

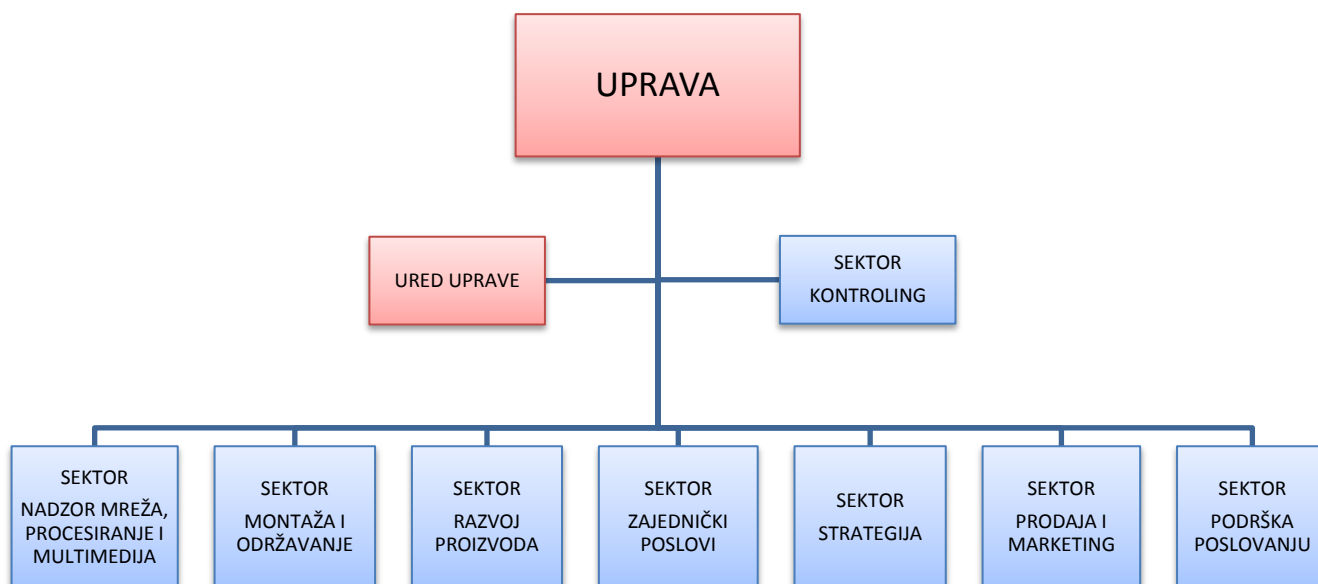
Temeljni oblik ustroja rada unutar Odašiljača i veza su ustrojstvene jedinice za operativne sustave davanja usluga iz područja telekomunikacija u nepokretnim mrežama kao i uporabom radiofrekvencijskog spektra, davanje usluga projektiranja i nadzora u svezi s gradnjom i postavljanjem telekomunikacijskih objekata, izradbe projekata iz područja elektrike i elektronike, te usluga montaže, održavanja i umjeravanja telekomunikacijske opreme, obavljanje zajedničkih poslova za potrebe Odašiljača i veza.

Ustrojstvena struktura sastoji se od:

- Sektora
- Odjela
- Odjelnih jedinica

Odlukom Uprave Odašiljača i veza mogu se na razini Odašiljača i veza organizirati i privremeni ustrojstveni oblici za ostvarivanje pojedinih projekata od značaja za cjelokupno djelovanje Odašiljača i veza.

Sektorima rukovode direktori sektora koji za svoj rad odgovaraju Upravi Društva. Odjelima rukovode voditelji odjela koji za svoj rad odgovaraju direktoru sektora u čijem sastavu su osnovani, a Odjelnim jedinicama rukovode voditelji koji za svoj rad odgovaraju voditelju odjela u čijem sastavu se nalaze. Općim spisom o sistematizaciji radnih mjesta, ili odlukom Uprave, ili ugovorom o radu može se utvrditi da pojedini rukovoditelji rukovode i nižim organizacijskim jedinicama.

Slika 2-2 Ustrojstvena struktura

Sustav upravljanja

Djelovanje OiV-a utemeljeno je na ekonomskoj i razvojnoj održivosti.

Norme i certifikacija:

- ISO 9001 – Sustav upravljanja kakvoćom
- ISO 14001 – Sustav upravljanja okolišem i
- OHSAS 18001 – Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu
- ISO 50001 – Sustav upravljanja energijom

Poslovanjem u skladu sa zahtjevima implementiranih međunarodnih norma i specifikacija, koji se kontinuirano razvijaju i održavaju, Odašiljači i veze dokazuju težnju za trajnim poboljšanjem kakvoće poslovanja, brigu o korisnicima svojih usluga, zaštiti okoliša, upravljanju energijom, te ne samo da prihvaćaju zakonom propisane norme, nego sami određuju više kriterije i sustavno nadziru stanje poslovnih aktivnosti.

U svakom segmentu poslovanja posebna pažnja pridaje se etičnosti, te zaštiti ugleda i imovine tvrtke.

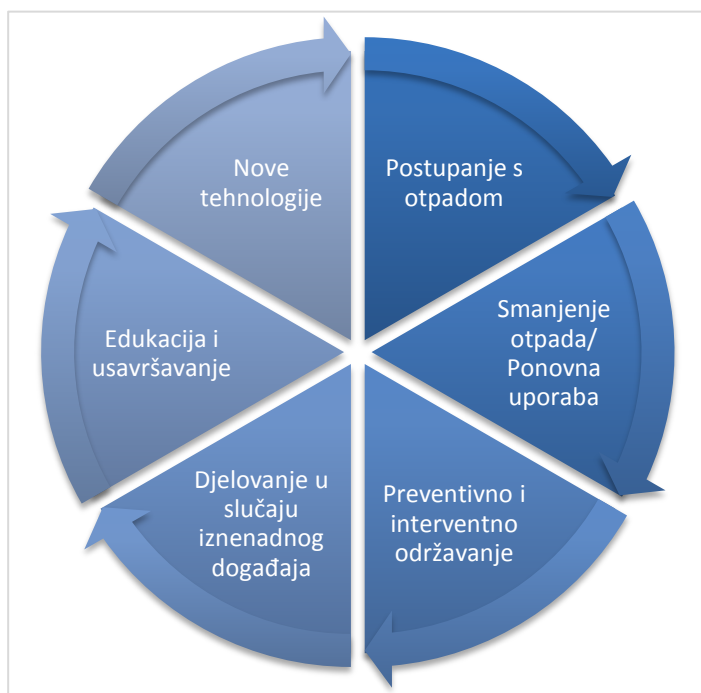
Odašiljači i veze u skladu s poslovnom politikom upravljaju kakvoćom usluga tako da kroz Sustav upravljanja kakvoćom definiraju poslovne procese, određuju odgovornosti i uloge u ispunjavanju poslovnih ciljeva, provode nadzor, te izvještavanje. Sustav upravljanja redovito se ažurira i prilagođava poslovnoj strategiji.

Sustav upravljanja kakvoćom provjerava se unutarnjim prosudbama jednom do tri puta godišnje (ovisno o području), te jednom godišnje ocjenom nezavisnog prosuditelja, certifikacijske kuće.

Poslovni ciljevi definirani su planom poslovanja a njihovo ispunjavanje prati se na mjesečnoj i tromjesečnoj razini, te se o tome izvješćuje Uprava.

Zaštita okoliša

Tvrtka Odašiljači i veze zaštiti okoliša pridaje veliko značenje i kontinuirano radi na poboljšanju sustava zaštite okoliša, gdje i kad god je to moguće.

Ciljevi zaštite okoliša osigurani su:

- postupanjem s otpadom prema gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša što uključuje zbrinjavanje otpada na propisan način sukladno zakonskim propisima
- izbjegavanje nastajanja otpada ako je moguće i ponovnom uporabom za neke druge svrhe
- preventivnim i interventnim održavanjem opreme i instalacija
- stalnom edukacijom i poboljšanjem postupaka u sustavu zaštite okoliša
- organiziranim djelovanjem u slučaju iznenadnog događaja prema planovima intervencije
- uvođenjem novih tehnologija (smanjuje se potrošak električne energije, dugoročno smanjuje količina raznog otpada...)

Slika 2-3 Ostvarivanje ciljeva zaštite okoliša

OiV ima Certifikat za sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001:2004. Brigom o okolišu osiguravamo potrebe i očekivanja sadašnjih i budućih naraštaja.

Sustavno i redovito se provode unutarnje i vanjske provjere funkcioniranja sustava upravljanja okolišem.

Upravljanje energijom

Tijekom 2015. godine provedene su pripreme, a početkom 2016. godine ishođen je certifikat prema normi ISO 50001, kao potvrda uspješne implementacije sustava upravljanja energijom, dijela integriranog sustava upravljanja. OiV je time dodatno nadgradio i proširio usvojena načela društveno odgovornog poslovanja kroz ciljeve usmjerene na poboljšanje energetske učinkovitosti i povećanje svjesnosti o važnosti održivog gospodarenja energijom, jer briga o gospodarenju energijom izravno i neizravno ima utjecaja na okoliš, širu zajednicu i klimatske promjene.

3. Ključni financijski pokazatelji

Pokazatelji	2014. godina	2015. godina	Usporedba
Poslovni prihod	249.671.310	230.848.229	92,5
Ukupan prihod (poslovni+financijski)	253.464.695	232.526.914	91,7
Poslovni rashod	225.501.598	200.372.840	88,9
Materijalni troškovi	76.463.510	56.863.345	74,4
Troškovi zaposlenika	50.997.029	54.355.899	106,6
Amortizacija	55.138.811	51.545.458	93,5
Nematerijalni troškovi	42.902.248	37.608.138	87,7
Ukupan rashod (poslovni+financijski)	240.812.467	206.630.798	85,8
EBIT	24.169.712	30.475.389	126,1
EBITDA	79.308.523	82.020.847	103,4
EBIT marža	0,10	0,13	131,1
EBITDA marža	0,31	0,35	113,8
Bruto dobit	12.652.228	25.896.116	204,7
Dobit nakon oporezivanja	7.712.641	19.977.708	259,0
Kratkotrajna imovina	96.497.705	104.095.749	107,9
Zalihe	12.554.645	17.206.256	137,1
Potraživanja	63.752.063	48.068.633	75,4
Novac	20.179.897	1.849.028	9,2
Dugotrajna imovina	318.015.689	290.424.594	91,3
Ukupna imovina=aktiva	421.319.290	405.221.048	96,2
Ukupno kapital	239.321.784	259.299.491	108,3
Kratkoročne obveze	81.946.219	70.907.486	86,5
Dugoročne obveze	79.524.552	42.149.047	53,0
ROE	0,05	0,10	
ROA	0,03	0,06	
ROS	0,05	0,11	
Koeficijent financijske stabilnosti	1,00	0,96	
Stupanj pokrića I	0,75	0,89	
Stupanj pokrića II	1,00	1,04	
Koeficijent zaduženosti	0,38	0,28	
Koeficijent obrta ukupne imovine	0,60	0,57	
Koeficijent obrta tekuće imovine	2,63	2,23	

Slika 3-1 Ključni financijski pokazatelji

4. Opći ciljevi i budući razvoj društva

Opći ciljevi OiV-a jesu jačanje tržišne pozicije razvojem novih usluga te održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i s njome povezane opreme.

Jačanje pozicije u temeljnim djelatnostima i razvoj novih usluga

- Učvrstiti položaj vodećega mrežnog operatora u RH na području zemaljske radiodifuzije
- Nastaviti proširivati telekomunikacijske usluge, posebice preko povećanja telekomunikacijskih kapaciteta u svjetlovodnoj mreži
- Nastaviti širenje multimedijjskih usluga
- Razvoj novih usluga
- Pratiti potrebe i želje kupaca i sukladno tomu promptno reagirati na svim područjima, osobito u telekomunikacijskim uslugama, digitalnoj televiziji, profesionalnim komunikacijama i novim multimedijjskim uslugama
- Kontinuirano raditi na poboljšanju kvalitete svih usluga.

Održavanje i razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i s njome povezane opreme

- Održati položaj među vodećim infrastrukturnim operatorima u RH
- Kontinuirano raditi na održavanju i razvoju infrastrukture i unaprjeđenju usluga
- Kontinuirano skrbiti o svim aspektima zaštite okoliša.

Temeljne smjernice razvoja su inoviranje i prilagođavanje poslovne ponude u skladu s razvojem tehnologije, zahtjevima tržišta i potrebama korisnika, jačanje prepoznatljivosti OiV-a kao inovativnog mrežnog i servisnog operatora na području elektroničkih komunikacija. Težište je na pružanju usluga visoke kakvoće radi održanja i daljnjeg razvoja prepoznatljivosti OiV-a kao pouzdanog partnera i na zadovoljstvo korisnika.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Društvo u svakom području djelatnosti, a osobito na području komunikacijskih sustava, zemaljskog odašiljanja i multimedije, kontinuirano prati razvoj tehnologije i potrebe tržišta, testira, razvija i uvodi nove sustave i usluge zasnovane na najmodernijim tehnološkim rješenjima, čime se proširuje spektar usluga, postiže veća efikasnost, ostvaruju uštede na troškovima upravljanja i održavanja sustava, te smanjuje utjecaj na okoliš.

6. Djelatnost – stanje, osvrt na 2015. i ciljevi za 2016.godinu

Djelatnost Odašiljača i veza d.o.o. može se podijeliti na:

- Odašiljanje televizijskih i radijskih signala
- Multimediju
- Svjetlovodne i mikrovalne komunikacijske sustave
- Profesionalnu pokretnu radio mrežu (PMR)
- Potporne djelatnosti i ostale aktivnosti

Poslovni prihodi u 2015. godini realizirani su u iznosu od 230,8 mil. kn što je za 7,5% manje nego u 2014. godini, a zadržana je razina prihoda iz temeljnih djelatnosti.

Naziv	2014. godina	2015. godina	Usporedba
Prihodi od odašiljanja radijskih i televizijskih programa	145.204.399	144.035.089	99,2
Prihodi od zakupa elektroničke komunikacijske mreže, vodova i infrastrukture	47.362.140	50.595.650	106,8
Prihodi od usluga prijenosa slike, govora i zvuka	18.799.995	10.362.814	55,1
Ostali prihodi od usluga	4.283.385	10.334.704	241,3
Prihodi od usluga - ukupno	215.649.919	215.328.256	99,9
Ostali poslovni prihodi	34.021.391	15.519.973	45,6
POSLOVNI PRIHODI	249.671.310	230.848.229	92,5

Slika 5-1 Prihod po djelatnostima

Glavni ciljevi Društva u 2016. godini su:

- povećanje prihoda u odnosu na prihod ostvaren u 2015. godini
- proširenje mreža i popunjavanje preostalog kapaciteta u području odašiljanja televizijskih i radijskih signala
- nastavak priprema za provedbu programa razvoja nacionalne agregacijske mreže (NP-BBI) i povećanje prihoda od zakupa svjetlovodne infrastrukture iz projekta objedinjavanja
- akvizicija novih korisnika, nove usluge i povećanje prihoda u području multimedije
- razvoj profesionalne pokretne radio mreže (PMR)
- nastup na stranim tržištima i tržištima susjednih zemalja s konzultantskim uslugama i uslugama projektiranja, montaže i održavanja sustava digitalne zemaljske televizije.

Odašiljanje televizijskih i radijskih signala

Digitalna zemaljska televizija – javno dostupni programi – „free-to-air“

U proteklih desetak godina Odašiljači i veze uložili su značajna vlastita sredstva u izgradnju mreža digitalne zemaljske televizije (DVB-T). Izgrađene su tri nacionalne i jedna lokalna mreža (multipleks - MUX) zemaljske digitalne televizije u DVB-T standardu s MPEG-2 sustavom kodiranja video sadržaja:

- MUX A
  - Dozvola na 10 godina – vrijedi do 24.4.2019.
  - Nacionalno pokrivanje – više od 98.5 % stanovništva

- Iskorišten cijeli kapacitet multipleksa, odašilju se 4 nacionalna programa, od toga 2 opća programa HRT-a prema Zakonu o HRT-u.
- **MUX B**
  - Dozvola na 10 godina – vrijedi do 24.4.2019.
  - Nacionalno pokrivanje – više od 96 % stanovništva
  - U multipleksu se odašilju 4 specijalizirana programa, a peto programsko mjesto je i dalje prazno.
- **MUX D**
  - Dozvola na 10 godina – vrijedi do 21.7.2020.
  - Nacionalno pokrivanje – više od 90 % stanovništva. Odašilju se 3 programa na nacionalnoj razini
  - Regionalno pokrivanje (D1-D9) – pokrivenost ovisi od regije do regije, a iznosi najmanje 70 % stanovništva. Odašilje se 16 programa na regionalnoj razini
  - Lokalno pokrivanje (izgrađene mreže za regije d71, d72 i objedinjenu regiju d44-d45-d46). Odašilju se 3 programa na lokalnoj razini
  - U regijama D2, D4, D6, D7 i D9, te d72 postoji po jedno slobodno programsko mjesto, a u regijama d44-d45-d46 i d71 postoje po dva slobodna programska mjesta.
- **MUX L**
  - Dozvola od 12.9.2014. do 21.7.2020.
  - Pokrivanje područja digitalne regije L-ZA (općine Zaprešić, Bistra, Luka, Jakovlje, Dubravica, Pušća, Marija Gorica i Brdovec)
  - Odašilje se jedan televizijski program.

Glavni problem je **nepopunjenost kapaciteta multipleksa B i D** i time smanjeni prihod što izravno utječe na isplativost projekta digitalnog odašiljanja. Troškovi pogona mreža su jednaki bez obzira na popunjenost. Zbog nepopunjenosti jednog programskog mjesta u multipleksu B OIv godišnje trpi **gubitak od oko 7,4 mil. kn**.

Globalna ekonomska kriza dovela je do značajnog smanjenja oglašavanja što je glavni izvor prihoda komercijalnih televizija pa se tako odražava i na OIv jer nakladnici, osobito regionalne i lokalne razine, sve teže podmiruju svoje obveze. U narednom razdoblju je za očekivati nastavak ovakvog trenda, pa i prestanak rada pojedinih nakladnika, stečajeve, udruživanje nakladnika i sl., što sve može imati i negativan utjecaj na popunjenost multipleksa te time i gubitak prihoda.

Ostali problemi su:

- **smetnje od talijanskih odašiljača** na cijelom obalnom području uz Jadran. U svim mrežama digitalne zemaljske televizije poseban problem predstavljaju smetnje talijanskih odašiljača koje na cijelom priobalnom području, od zapadne obale Istre do Prevlake i otoka, onemogućuju kvalitetan prijam svih hrvatskih programa. Pomaka u rješavanju smetnji iz Italije još uvijek nema. Zbog smetnji iz Italije stvara se veliki pritisak javnosti radi opravdanih pritužbi gledatelja koji su naročito u ljetnim mjesecima onemogućeni u praćenju programa nacionalnih i lokalnih nakladnika. Postoji opasnost da dio gledatelja otkáže plaćanje pristojbe, što neizravno može imati utjecaj i na OIv. Osim gledatelja veliku štetu za sada trpe i nakladnici, pa postoji opasnost da otkážu uslugu odašiljanja ili traže smanjenje cijene. Ipak, krajem 2013. i tijekom 2014. došlo je do određenih pomaka, talijanska vlada je uz zakonodavni okvir usvojila i novi frekvencijski plan. Prvotno je planirano da do kraja 2014. godine prestanu s radom svi talijanski odašiljači koji koriste hrvatske frekvencije, a naknadno je taj rok pomaknut za kraj travnja 2015. godine, pa na kraj 2015. godine. Najnovija odgoda je za travanj 2016. godine uz izražen otpor talijanskih nakladnika. U svemu tome stalna je samo talijanska politika odgađanja, činjenica da međunarodne (ITU) i EU institucije toleriraju takvo kršenje međunarodnih sporazuma od strane Italije, te neučinkovit odgovor domaće politike na talijansku agresiju u radiofrekvencijskom prostoru RH.

- **moгуće smetnje od novih LTE mreža** mobilnih operatora HT i VIPnet koje rade na frekvencijskom području 791-862 MHz (1. Digitalna dividenda). Otklanjanje smetnji od LTE mreža obveza je mobilnih operatora u suradnji s HAKOM-om i prema usvojenoj proceduri.

Strategija prelaska na DVB-T2 sustav odašiljanja

Temeljem međunarodnih sporazuma usvojenih u studenom 2015. godine na svjetskoj radiokomunikacijskoj konferenciji u Ženevi (WRC-15), frekvencijski pojas 694-790 MHz (tzv. 700 MHz band ili 2. digitalna dividenda), koji se trenutačno koristi za odašiljanje zemaljske digitalne televizije, biti će prenamijenjen za mreže pokretnih komunikacija. Za mreže digitalne zemaljske televizije na raspolaganju će biti područje 470-694 MHz, očekivano barem do 2030. godine. Zbog toga je krajem 2015. godine u Hrvatskoj započeta izrada Strategije, koja bi se trebala usvojiti do kraja 2016. godine i u izradi koje OiV aktivno sudjeluje. Polazne pretpostavke su prelazak s DVB-T na DVB-T2 sustav odašiljanja, s efikasnijim sustavom kodiranja (najvjerojatnije HEVC), te dodjela frekvencija iz banda 700 MHz operatorima pokretnih komunikacija okvirno oko 2020. godine.

Digitalna zemaljska televizija – programi zaštićeni sustavom uvjetovanog pristupa (CAS) – „pay-TV“

OiV, HPP i HP su temeljem zajedničke ponude na javnom natječaju HAKOM-a za upravljanje **MUX C i MUX E** mrežama odabrani za operatora mreža. Obje mreže rade u DVB-T2 standardu sa sustavom kodiranja MPEG-4 i sustavom uvjetovanog pristupa (CAS) za sadržaj koji se odašilje i namijenjene su pružanju usluge naplatne digitalne zemaljske televizije (PayTV) komercijalnog naziva „evotv“. Obje mreže rade na 17 odašiljačkih lokacija s **pokrivenošću od približno 87,4% stanovništva RH** dostignutoj u prosincu 2013. godine.

Kao i kod FTA (free-to-air) DVB-T mreža postoji **problem talijanskih smetnji** na obalnom području uz Jadran.

Zemaljsko odašiljanje radijskih programa

Odašiljači i veze su izgradili i upravljaju sljedećim UKV/FM radijskim mrežama s koncesijama na nacionalnoj razini:

- HRT HR1
- HRT HR2
- HRT HR3
- HRT HR lokalno.

Osim usluge odašiljanja radijskih programa, OiV kao infrastrukturni operator daje u zakup vlastitu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu u cijeloj RH gdje i drugi radijski koncesionari nacionalne i/ili regionalne razine putem vlastitih odašiljača odašilju programe bilo putem vlastitih odašiljačkih UKV antenskih sustava ili zakupljuju OiV-ove UKV odašiljačke antenske sustave.

Kao i kod TV tehnologije i ovdje već dugi niz godina uz Jadransku obalu probleme u prijemu hrvatskih radijskih programa stvaraju talijanske UKV postaje. OiV u suradnji s nadležnom agencijom (HAKOM) provodi mjere za ublažavanje utjecaja talijanskih smetnji (povećanje snage UKV radijskih postaja, promjena parametara – polarizacije, odašiljačke frekvencije, načina dovoda modulacijskog signala i sl.). Planom rješavanja smetnji prema susjednim zemljama, kojeg je tijekom 2014. godine usvojila talijanska vlada, nije obuhvaćeno rješavanje smetnji FM radija.

Za **digitalno odašiljanje radijskih programa (DAB+)** postoji interes nakladnika, ali još uvijek nedovoljan.

Satelitsko odašiljanje

Odašiljači i veze pružaju uslugu satelitskog odašiljanja s uvjetovanim pristupom (CAS-Viaccess) na satelitu Eutelsat E16A koji se nalazi na orbitalnoj poziciji 16°E te na satelitu Spacecom AMOS3 na poziciji 5°W.

Multimedija

IPTV

OiV posjeduje IPTV platformu za pružanje veleprodajne usluge interaktivne televizije. Korisnici usluge su kabelski i telekom operatori koji svojim krajnjim korisnicima pružaju uslugu payTV-a bez ulaganja u vlastitu servisnu infrastrukturu. IPTV usluga dijeli se u dvije grupe:

- IPTV HeadEnd
- IPTV ključ-u-ruke

IPTV HeadEnd usluga uključuje prihvatanje, obradu i isporuku TV i radijskih programa putem IP tehnologije, dok usluga IPTV ključ-u-ruke dodatno na IPTV HeadEnd uslugu uključuje i servisnu interaktivnu platformu kao što je *Middleware, Conditional Access, Video-on-Demand, nPVR* itd.

Playout

Playout usluga predstavlja automatizirano emitiranje TV programa koja vlasnicima sadržaja ili programskih prava omogućuje pokretanje novih TV programa na vremenski i troškovno optimalan način. Playout OiV platforma nalazi se u Satelitskom i multimedijском središtu Deanovec. Prednosti OiV Playout usluge za korisnika su:

- Minimalna inicijalna investicija u tehničku infrastrukturu;
- Iznimno kratko vrijeme potrebno za pokretanje novih TV kanala;
- Fokusiranost na programski sadržaj (OiV se brine o tehničkoj infrastrukturi);
- Mogućnost distribucije signala kroz više kanala (zemaljsko odašiljanje, satelitsko odašiljanje, IPTV).

Playout usluge OiV-a koriste vlasnici prava na sadržaje u svrhu proizvodnje i distribucije signala TV kanala za hrvatsko i regionalno tržište.

OTT

OTT (*Over-The-Top*) usluga znači dostavu audiovizualnih sadržaja do krajnjih korisnika kroz internet bez izravnog uključivanja pružatelja usluge pristupa internetu u sam proces distribucije sadržaja. Pružatelj usluge pristupa internetu može biti svjestan prometa koji prenosi audiovizualni sadržaj, ali ni na koji način nije odgovoran za ili može kontrolirati pristup sadržaju. Za pristup i reprodukciju OTT sadržaja krajnji korisnik može koristiti računalo, igraću konzolu, „pametni“ telefon, „pametni“ TV prijemnik ili bilo koji drugi uređaj koji može pristupiti internetu i reproducirati audiovizualni sadržaj.

OiV je krajem 2014. godine plasirao uslugu, a u listopadu 2015. godine uspostavio novu OTT (*Over-The-Top*) platformu za pružanje cjelovite upravljane usluge Hrvatskoj radioteleviziji za njihovu novu **HRTi** uslugu za građane.

Nove multimedijske usluge

U narednom periodu OiV će se usredotočiti na razvoj novih multimedijskih usluga, slijedeći globalne trendove u kojima sve značajniju ulogu umjesto telekom operatora preuzimaju medijske kuće i vlasnici audiovizualnih sadržaja.

Uz OTT, novi alternativni način prijenosa TV signala je interaktivna televizija temeljena na *Hybrid Broadcast Broadband TV (HbbTV)* standardu.

HbbTV odnosi se na industrijski standard i promotivnu inicijativu za harmonizaciju raznih (*broadcast-broadband*) načina dostave sadržaja do krajnjih korisnika. Članovi HbbTV konzorcija (koji definira i promovira HbbTV standard) su vodeći proizvođači potrošačke elektronike, proizvođači softvera, ali i TV nakladnici. Vodeći europski TV nakladnici do sada su uglavnom već pokrenuli HbbTV-temeljene usluge za krajnje korisnike (bilo kao pilot projekte ili kao komercijalne usluge).

Svjetlovodne i mikrovalne veze

Odašiljači i veze d.o.o. jedan su od vodećih pružatelja usluga prijenosa podataka velikih brzina u Republici Hrvatskoj.

Usluga podržava različite tehnološke platforme (PDH/SDH, Ethernet/GbEthernet, IP/MPLS), a raspon mogućih kapaciteta/brzina prijenosa podataka kreće se od 2Mbit/s do 100Gbit/s.

Usluga se pruža prijenosnim sustavima vrlo visoke pouzdanosti s vrlo visokim stupnjem redundancije:

- sustavi digitalnih mikrovalnih veza - mreža visokog kapaciteta bazirana na SDH tehnologiji,
- sustavi svjetlovodnih veza baziranih na DWDM tehnologiji.

Sustav svjetlovodnih veza

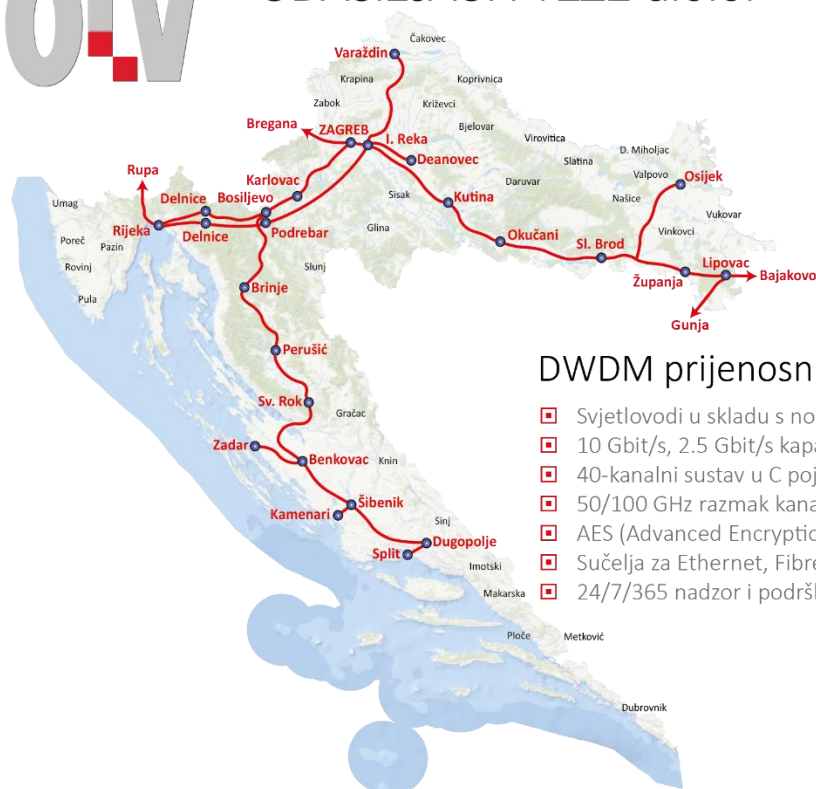
Odašiljači i veze su za potrebe pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga izgradili modernu svjetlovodnu mrežu baziranu na DWDM tehnologiji, koja se kontinuirano proširuje. Mreža je izgrađena korištenjem svjetlovodne infrastrukture trgovačkih društava u većinskom vlasništvu RH (ARZ, HAC, Plinacro, HŽI) te omogućuje pružanje širokog raspona usluga prijenosa telekomunikacijskog kapaciteta velikih brzina (od 2 Mbit/s do 100 Gbit/s) između gradova Zagreb, Rijeka, Zadar, Split, Varaždin, Osijek i dr., a koristi se i za distribuciju radijskih i TV programa te za multimedijske usluge.

Pored pružanja usluge prijenosa podataka, OiV daje u zakup i svjetlovodnu infrastrukturu, vlastitu kao i infrastrukturu trgovačkih društava iz Projekta objedinjavanja¹, što obuhvaća svjetlovodne niti (dark-fiber) i kabelsku kanalizaciju (DTK).

¹ Projekt objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture u trgovačkim društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske (NN 159/13)

ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

DWDM prijenosni sustav

- ▣ Svjetlovodi u skladu s normom ITU-T G.652D
- ▣ 10 Gbit/s, 2.5 Gbit/s kapacitet kanala (proširivo na 100 Gbit/s)
- ▣ 40-kanalni sustav u C pojasu (nadogradiv na 80-kanalni)
- ▣ 50/100 GHz razmak kanala u skladu s normom ITU-T G.694.1
- ▣ AES (Advanced Encryption Standard) 256-bitna enkripcija
- ▣ Sučelja za Ethernet, Fibre Channel/FICON, OC, STM, OTU
- ▣ 24/7/365 nadzor i podrška

www.oiv.hr

Slika 6-2 DWDM mreža – postojeće stanje

Nacionalni program NB-BBI

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture izradilo je Nacrt „Nacionalnog programa razvoja širokopolasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)“ (NP-BBI program) i do kraja rujna 2014. godine provelo javno savjetovanje.

Program predviđa izgradnju svjetlovodne infrastrukture, uz financiranje sredstvima potpora iz EU fondova prema javnom DBO investicijskom modelu, te određuje OIV kao nositelja operative provedbe Programa.

Program je u veljači 2015. upućen Europskoj komisiji na odobrenje u smislu sukladnosti s pravilima državnih potpora. Proveden je natječaj i odabran izvođač za izradu Studije izvodljivosti, a u tijeku su i ostale pripremne aktivnosti za provedbu programa.

Sustav mikrovalnih veza

OIV-ov sustav mikrovalnih veza čini više od 200 pojedinačnih veza različitih kapaciteta, okosnica kojeg su dvije nacionalne mreže na 4 i 8 GHz. Međutim, zbog prelaska na svjetlovodne prijenosne mreže i potrebe za sve većim kapacitetima, sustav mikrovalnih veza na magistralnim trasama gubi na važnosti na telekom tržištu. Osim za potrebe prijenosa radijskih i TV programa, mikrovalne veze će se u budućem razdoblju uglavnom koristiti za manje kapacitete te za povezivanje na regionalnoj i lokalnoj razini te za redundantne/pričuvne veze.

Planira se također i uporaba mikrovalnih veza velikog kapaciteta (do 1 Gbit/s) u frekvencijskim područjima 50-80 GHz na kratkim udaljenostima za tzv. *last mile* linkove, kao nastavak svjetlovodne mreže do lokacija gdje je izgradnja svjetlovodne mreže neisplativa.

Usluge u profesionalnoj pokretnoj mreži (PMR)

Odašiljači i veze će do sredine 2016. godine na domaćem tržištu proširiti ponudu mobilnih i fiksnih usluga baziranih na digitalnim profesionalnim radijskim sustavima (dalje „PMR usluge“). PMR usluga Odašiljača i veza osigurati će kvalitetnu, pouzdanu i sigurnu govornu i podatkovnu fiksnu i mobilnu komunikaciju koja će biti raspoloživa u svim uvjetima, neovisno o stanju javnih komunikacijskih usluga.

Tijekom 2015. godine proveden je natječaj i odabran dobavljač za izgradnju nacionalne radiokomunikacijske mreže bazirane na DMR Tier III tehnologiji, koja će do sredine 2016. godine biti puštena u rad i spremna za početak pružanja usluga korisnicima.

Potporne djelatnosti i ostale aktivnosti

Kolokacija – zakup elektroničke komunikacijske infrastrukture

OiV na odašiljačkim objektima daje u zakup elektroničku komunikacijsku infrastrukturu (EKI) za smještaj raznovrsne radiokomunikacijske i telekomunikacijske opreme kao što je radijska odašiljačka oprema, GSM/UMTS/LTE oprema, uređaji mikrovalnih veza, wireless oprema, oprema za satelitski prijam i odašiljanje i dr.

Projektiranje, montaža, održavanje

Projektiranje

Iskusan i stručan tim inženjera radi planiranje i projektiranje radiokomunikacijskih i telekomunikacijskih mreža i objekata, pripremu projektne dokumentacije iz područja elektroničkih komunikacija, izradu projekata elektroinstalacije i uzemljenja objekata, projektiranje metalnih konstrukcija i nosača za različite vrste antena i antenskih sustava, izradu projekata ugradnje opreme elektroničkih komunikacija, nadzor izgradnje objekata i ugradnje opreme za elektroničke komunikacije.

Koristimo licencirane programske pakete za projektiranje antenskih sustava za odašiljanje radijskih i televizijskih programa, proračun dijagrama zračenja, proračun pokrivanja s digitalnim modelom terena i GIS podacima (stanovništvo, prometna infrastruktura, naselja i sl.), projektiranje sustava mikrovalnih i optičkih veza.

Montaža i održavanje

Stručno osposobljeni djelatnici rade montažu i održavanje različitih vrsta uređaja i opreme elektroničkih komunikacija (odašiljačka oprema za radio i televiziju, oprema mikrovalnih veza, uređaji za procesiranje audio i

video signala, telekomunikacijska, satelitska i druga oprema) te elektroenergetske opreme (pogonski razvodni ormari, elektroinstalacija, uzemljenje objekata, uređaji besprekidnog AC i DC napajanja, agregati).

Iskusni i obučeni mehaničari-monteri rade montaže antena na svim vrstama stupova.

Raspolažemo mjernim instrumentima za sve vrste mjerenja na radio i telekomunikacijskoj opremi te mjernim vozilom za obavljanje radijskih mjerenja u elektroničkoj komunikacijskoj mreži kao i mjerenja, ispitivanja i utvrđivanja smetnji u radiofrekvencijskom spektru.

Vlastiti Centar nadzora i upravljanja (NOC) smješten u Zagrebu obavlja nadzor prijenosa radijskih i TV programa, telekomunikacijskih kapaciteta, multimedijских sadržaja kao i uređaja i opreme za procesiranje i odašiljanje te nadzor infrastrukture (elektroenergetska oprema, pogonski prostor) na svim važnijim odašiljačkim objektima.

Kontakt centar

Nakon završetka rada *pozivnog centra Vlade RH za pomoć u prelasku na digitalnu televiziju* (Pozivni centar 0800 1-1-2011 završio je s radom 30.11.2011.), komunikaciju s gledateljima intenzivnije je preuzeo kontakt centar OIV-a (0800-0897) s ciljem da građanima pruži sve informacije prvenstveno o uvjetima i mogućnostima prijama programa digitalne televizije i radijskih programa preko zemaljskih odašiljača te preko satelita. Nažalost, najveći broj poziva gledatelja je zbog smetnji koje na cijelom Jadranu uzrokuju nelegalni talijanski odašiljači, od zapadne obale Istre pa sve do krajnjeg juga na dubrovačkom području, pogotovo tijekom ljetnih mjeseci kada su smetnje izraženije.

OIV-ov kontakt centar nastavlja s redovitim radom u okviru postojećih zadaća.

7. Rizici poslovanja

Izloženost i upravljanje financijskim rizici

Rizike poslovanja nije moguće izbjeći jer nema poduzetničke aktivnosti bez rizika. Za opstanak Društva i uspješno poslovanje potrebno je razumijevanje, te efikasno upravljanje rizicima kako bi se umanjile neželjene posljedice koje rizici imaju na poslovne planove i odluke.

Financijski rizici predstavljaju osjetljivost novčanih tokova poduzeća na promjene financijskih cijena, kreditnog rejtinga poslovnih partnera, nelikvidnosti te posljedica loše organiziranog operativnog sustava. Društvo Odašiljači i veze izloženo je raznim financijskim rizicima povezanim s kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti, te tržišnim rizikom, odnosno cjenovnim rizikom i rizikom novčanog toka. Društvo prati navedene rizike koji se odnose na poslovanje Društva i njima upravlja putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika, te na taj način nastoje umanjiti njihov utjecaj. Da bi se u što većoj mjeri smanjila izloženosti poslovanja Društva različitim rizicima prikupljaju se informacije o bonitetu i kreditnoj sposobnosti kupaca, ugovaraju se plaćanja unaprijed, pribavljaju se bankovne garancije, precizno se ugovara vrsta, kakvoća i količina robe i usluge, kao i rokovi isporuke i postupka preuzimanja, ugovaranja odgovarajućeg prijevoza i ispravnog skladištenja, ugovaraju se čvrste i stabilne valute plaćanja itd.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne strane, čime bi Društvo pretrpjelo financijske gubitke. Kroz odnose s poslovnim partnerima, poduzeće je indirektno izloženo svim rizicima njihova poslovanja. Osnovne metode zaštite od kreditnog rizika su:

- Analiza poslovanja poslovnih partnera kao temelj za određivanje razine kreditnog rizika
- Instrumenti osiguranja plaćanja
- Diversifikacija poslovnih partnera

Društvo se od ove vrste rizika štiti instrumentima osiguranja plaćanja i primjenjuje procedure koje osiguravaju prodaju kupcima koji imaju urednu kreditnu povijest i ne prelaze prihvatljivu granicu kreditne izloženosti. Izloženost Društva i kreditni rejting partnera s kojima posluje, kontinuirano se prate. Unatoč navedenom globalna ekonomska kriza dovela je do značajnog smanjenja oglašavanja što je glavni izvor prihoda svih komercijalnih televizija, što se odražava i na Društvo jer nakladnici, osobito regionalne i lokalne razine, sve teže podmiruju svoje obveze. U narednom periodu je za očekivati nastavak ovakvog trenda, odnosno prestanak rada pojedinih nakladnika, stečajevе, udruživanje nakladnika i sl.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti odnosi se na rizik da novčani primici poduzeća neće biti dovoljni da pokriju tekuće novčane izdatke. Radi izbjegavanja negativnih posljedica, ovakva situacija često zahtijeva dodatno zaduživanje ili prodaju određene imovine poduzeća po likvidacijskoj cijeni kako bi se generirala potrebna novčana sredstva. Rizik likvidnosti ne može se promatrati u izolaciji od ostalih rizika poput tržišnih rizika, kreditnog rizika ili rizika gubitka kupaca. Rizici koji imaju direktan utjecaj na novčane tokove poduzeća, odnosno novčane primitke i izdatke, utječu na izloženost riziku likvidnosti.

Upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca kroz održavanje adekvatnih pričuva i korištenjem odgovarajućih bankovnih kreditnih proizvoda i pozajmica iz središnjih pričuva kroz

kontinuirano praćenje prognoziranih i ostvarenih novčanih tokova te usklađivanjem dospjeća financijske imovine i financijskih obveza.

Krajnju odgovornost za upravljanjem rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje navedenim rizikom, te definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću. U cilju učinkovitog upravljanja rizikom likvidnosti, OiV provodi politiku upravljanja likvidnošću koja obuhvaća planiranje očekivanih poznatih i mogućih novčanih odljeva i dostatnih novčanih priljeva za pokriće istih. U tom smislu OiV kontinuirano prati likvidnost te donosi odgovarajuće mjere za otklanjanje ili sprječavanje uzroka nelikvidnosti.

Tržišni rizici

Tržišni rizici proizlaze iz promjena financijskih cijena poput tržišnih kamatnih stopa, deviznih tečajeva, cijena dobara na robnim burzama te tržišne vrijednosti financijskih instrumenata. Uslijed globalizacije i deregulacije tržišta, utjecaj ovih rizika na novčane tokove i vrijednost poduzeća je značajan, stoga poduzeća sve više pažnje posvećuju njihovom upravljanju. Od tržišnih rizika u nastavku iznosimo upravljanje cjenovni rizikom i rizikom novčanog toka.

Cjenovni rizik

OiV uglavnom posluje na domaćem tržištu, te Uprava Društva na temelju realnih tržišnih cijena određuje cijene svojih usluga. Kao posljedica globalne krize sve više je izražena ova vrsta rizika.

Rizik novčanog toka

Rizik novčanog toka, odnosno kamatni rizik novčanog toka proizlazi iz primljenih dugoročnih kredita koji su vezani za kretanje EURIBOR-a na međunarodnom tržištu, kao i kretanjem TZMF na domaćem tržištu, od kojih je većina ugovorena s promjenjivom kamatnom stopom. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu Društvo riziku novčanog toka, stoga se nova kreditna zaduženja ugovaraju s fiksnim kamatnim stopama. Kako bi se smanjio navedeni rizik kontinuirano se prate promjene i predviđanja kretanja kamatnih stopa, simuliraju se različite situacije uzimajući u obzir refinanciranje i alternativno financiranje.

8. Ljudski potencijali

Troškovi i struktura zaposlenika

Najznačajniju vrijednost Društva čine zaposlenici čija obrazovna struktura ukazuje da se radi o pretežito visokoobrazovnom ljudskom potencijalu, koji svojim angažmanom, iskustvom i znanjem čine glavni preduvjet za održavanje konkurentske prednosti Društva.

Jedan od osnovnih poslovnih ciljeva Društva je privući te zadržati visokoobrazovan i kvalitetan kadar, uz primjenu efikasnih modela motivacije i poticanja osobnih ambicija svakog pojedinog zaposlenika.

Osnovna načela:

- jednake mogućnosti i uvjeti rada za sve zaposlenike,
- ravnopravnost i zaštita ljudskih prava,
- etičnost u poslovanju,
- pravednost kao opći moralni princip,
- ostvarivanje što većeg dobra za što veći broj ljudi

Tijekom 2015. godine nastavljeno je prilagođavanje kvalifikacijske i dobne strukture te broja zaposlenika u skladu sa strateškim ciljevima i projekcijom poslovanja Odašiljača i veza d.o.o.

Na dan 31.12.2015. godine broj zaposlenih u Društvu iznosio je 293, a od toga 40 zaposlenih čine žene. Prosječan staž zaposlenih je 18 godina, a prosječna dob 44 godine. 46% zaposlenih je visokoobrazovano (VSS, Mr), 9% ima višu stručnu spremu, a preostalih 45% se odnosi na srednju stručnu spremu i niže. Obzirom na broj zaposlenih, zastupljenost spolova, staž i stručnu spremu zaposlenika nije bilo značajnijih promjena u odnosu na 2014. godinu.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2015. godini iznose 54,4 mil. kn, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, kada su iznosili 51 mil. kn ne bilježe značajnije promjene. Udio troškova zaposlenika u poslovnim prihodima u 2015. godini prosječno iznosi oko 23,5%.

Pokazatelj produktivnosti rada u 2015. godini manji je za 7,9% u odnosu na 2014. godinu, a prihod po zaposlenom iznosi 787.878 kuna. Smanjenje produktivnosti rada posljedica je smanjenja poslovnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu.

Izobrazba

Budući da je cjeloživotno obrazovanje jedna od ključnih pretpostavki razvoja Društva i opstanka na zahtjevnom tehnološkom tržištu, konstantno ulaganje u znanje zaposlenih prioritet je OIv-a. Sofisticirana tehnologija zahtjeva stalno ulaganje u znanje i kompetencije zaposlenika, te školovanja kako na području Republike Hrvatske tako i izvan zemlje. Zaposlenici unutar Društva stječu specijalistička i opća znanja. Specijalistička znanja se najčešće stječu školovanjem kod isporučitelja opreme koju Društvo koristi u obavljanju osnovne djelatnosti, na konferencijama i seminarima u zemlji i inozemstvu, te in-house seminarima. Upravo zato izražen je rast broja zaposlenih koji sudjeluju u različitim oblicima edukacije, a usporedno s time rastu i ukupna prosječna ulaganja u obrazovanje.

Radno okruženje

Kontinuirano se radi na unapređenju radnog okruženja u cilju povećanja zadovoljstva i motivacije zaposlenika kroz:

- mogućnost neprestanog procesa učenja i usavršavanja
- razrađen sustav nagrađivanja koji se temelji na rezultatima rada
- poticajno radno okruženje, suvremeno opremljeno radno mjesto
- brigu za zdravlje zaposlenika kroz redovite sistematske preglede

Uvođenjem sustava upravljanja učinkom zaposlenika i menadžera, te implementacija i unapređenje novih alata komunikacije doprinijelo je jačanju motivacije i uspješnosti na svim razinama te kroz jasne parametre evaluacije dodatno doprinosi transparentnosti rada i društveno odgovornom poslovanju.

Uspostavljanje sustava upravljanja učinkom zaposlenika uključuje:

- Model procjene radnog učinka i definiranja ciljeva kroz organizaciju
- Vođenje polugodišnjih i periodičnih razgovora sa zaposlenicima
- Prilagodbu sustava nagrađivanja prema rezultatima i procjeni radnog učinka
- Edukaciju direktora i voditelja za primjenu sustava upravljanja učinkom
- Informiranje zaposlenih o detaljima procesa.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici društva u pravilu se zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo privremene zamjene i one čine minimalni dio.

Zaposlenici imaju mogućnost neprestanog učenja i usavršavanja. Razrađen je sustav nagrađivanja koji se temelji na rezultatima rada. Zaposlenici rade u poticajnom radnom okruženju na suvremeno opremljenim radnim mjestima. Briga za zdravlje zaposlenika ogleda se u redovitim sistematskim pregledima.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima niz povlastica. One se očituju preko osiguranja od nezgoda na radnom mjestu, isplate dodatka za topli obrok, isplata jubilarnih nagrada za vjernost Društvu, isplate regresa, prigodnog božićnog dara za svako dijete zaposlenika do dobi od 15 godina, naknade troškova za prijevoz na posao, isplatu otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, te pomoć pri školovanju djece samohranih roditelja zaposlenika OiV-a.

Zaštita na radu

OiV ima certifikat za normu OHSAS 18001 – sustav upravljanja zdravljem i sigurnosti. Norma je uvedena s ciljem učinkovitijeg upravljanja rizicima za zdravlje i sigurnost na radu te smanjenje ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja. Sustavno se prate zakonski i ostali zahtjevi te usklađuju mjere i aktivnosti u provedbi, provodi osposobljavanja i izobrazba radnika za rad na siguran način, ispituju sredstava rada s povećanim opasnostima, obavljaju periodični pregledi radnika koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada, obavljaju periodični pregledi osobnih zaštitnih sredstava i opreme za rad te niz drugih mjera.

Norma OHSAS 18001 u OiV-u je sastavni dio integriranog sustava upravljanja.

Zaštita dostojanstva radnika

U cilju zaštite dostojanstva zaposlenih, Društvo je imenovalo osobu koja je osim Uprave ovlaštena primati i rješavati pritužbe vezane za zaštitu dostojanstva radnika. Kako bi se osiguralo radno okruženje koje je slobodno od bilo kojeg oblika ponašanja kojim bi se ugrozilo dostojanstvo radnika, postavljena su pravila postupanja u slučaju bilo kojeg oblika uznemiravanja ili neprimjerenog ponašanja. Sami su postupci, kao i podaci iz postupka nepovredivi i tajni, a pokretanje postupka je definirano internim aktima.

Odnos radnika i Uprave društva

U Društvu postoji i djeluje Radničko vijeće utemeljeno 2005. godine, koje ima 5 članova. Preko Radničkog vijeća, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici sudjeluju u odlučivanju o pitanjima u svezi s njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima. Također, u društvu djeluje i sindikat koji kroz svoje aktivnosti radi za dobrobit zaposlenika.

9. Društvena odgovornost

Društveno odgovorno poslovanje (DOP) predstavlja usvojenu dobru polovnu praksu i njenu primjenu u upravljanju i donošenju poslovnih odluka. Temeljna područja djelovanja u kontekstu DOP-a su ponašanje na tržištu, odnos prema zaposlenicima, odnos prema okolišu, te odnos prema lokalnoj zajednici. Društvo je dobilo nagradu Indeks DOP-a za 2011., 2012. i 2014. i 2015. godinu.

Pomoć zajednici

Odašiljači i veze nastoje kada god je to moguće humanitarno pomoći djecu ili ljude u nevolji, donirati darovite studente, predškolske i školske ustanove, te znanstveno – stručne skupove.

Etičnost u poslovanju

Društvo je usvojilo *Kodeks poslovnog ponašanja i etike*. Svrha Kodeksa je promicanje etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Kodeksom je imenovan povjerenik zadužen za zaprimanje prijave nepoštivanja ili kršenja usvojenih etičkih načela. Dužnost povjerenika je i unapređenje etičkog ponašanja i djelovanja u Društvu te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju. Također, internim aktima propisan je i postupak u slučaju kršenja pravila etičkog ponašanja. Povjerenik za etiku bira se iz redova zaposlenika Društva.

Kodeks korporativnog upravljanja

Polazna osnova za pravilno usmjeravanje i upravljanje Društvom uzimajući u obzir rizike te poštujući zakonske propise i pravila može se objediniti kao „Korporativno upravljanje, rizici i usklađenost“. Društvo je prihvaćanjem Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (NN 112/2010) nastavilo s dobrom praksom korporativnog upravljanja te nastoji svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom i ključnim internim aktima doprinijeti transparentnom i učinkovitom poslovanju i kvalitetnijim vezama s poslovnom sredinom u kojoj djeluje.

Antikorupcijski program

U širem smislu društveno odgovornog poslovanja velika važnost pridaje se provedbi Akcijskog plana za provedbu antikorupcijskih mjera. Na temelju Strategije suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine (NN 26/15), 25. svibnja 2015. godine usvojen je Akcijski plan za provedbu antikorupcijskih mjera za razdoblje od 1. lipnja 2015. do 31. svibnja 2016. godine. Provedba Akcijskog plana se temelji na jačanju pravnog okvira, jačanju svih oblika prevencije korupcije, uključujući uklanjanje svih nedostataka koji pogoduju korupciji. Ciljevi Akcijskog plana su jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu, stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama, afirmacija pristupa „nulte tolerancije“ na korupciju.

OiV će i u narednom razdoblju posvetiti posebnu pažnju provedbi antikorupcijskih mjera s ciljem sprečavanja i smanjenja mogućeg koruptivnog ponašanja zaposlenika, kako kroz edukaciju tako i kroz sustav kontrola.

10. Značajni događaji nakon kraja godine

Nakon kraja poslovne godine nije bilo događaja koji su od značaja za Društvo.

11. Zaključak

U 2015. godini zadržana je stabilnost poslovanja, poslovni prihod je manji za 7,5% u odnosu na 2014. godinu, uz zadržanu razinu prihoda iz temeljnih djelatnosti, te je ukupno gledano ostvaren dobar poslovni rezultat. Nastavljena je provedba projekta objedinjavanja svjetlovodne infrastrukture trgovačkih društava u većinskom vlasništvu RH, ostvareno proširenje vlastite svjetlovodne mreže, pokrenute nove multimedijske usluge (OTT), te je pokrenuta izgradnja profesionalne radijske mreže. Društvo je kao nositelj operativne provedbe „Nacionalnog programa razvoja širokopoljasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA)“ (NP-BBI program) nastavilo s pripremnim aktivnostima za provedbu programa.

Poseban cilj Društva je očuvanje sigurnosti i stabilnosti te racionalizacija poslovanja.

Kao trgovačko društvo u 100% vlasništvu Republike Hrvatske, OIv će odgovorno i u potpunosti i nadalje izvršavati obveze koje proizlaze iz usvojenih dokumenata Vlade RH i ostalih tijela i institucija RH, a koje se referiraju na djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Povezano društvo Odašiljači i veze BH d.o.o. tijekom 2015. godine nije imalo značajnih poslovnih aktivnosti te s obzirom na udio prihoda u prihodima Društva, a sukladno Zakonu o računovodstvu, financijski izvještaji neće biti konsolidirani.

Odobrio: Aleksandar Golub

Predsjednik Uprave

ODASILJAČI I VEZE
d.o.o.
Zatreb

ODGOVORNOST ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269/d, ("Društvo") je dužna osigurati da godišnji financijski izvještaji za 2015. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13 i 121/14) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekovima Društva za to razdoblje.

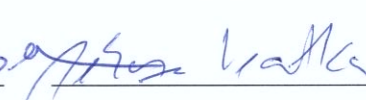
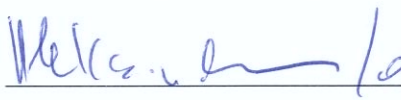
Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

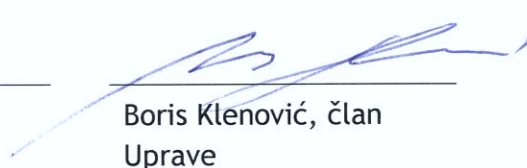
Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13 i 121/14) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Aleksandar Golub,
predsjednik Uprave

mr.sc. Vlatka Dokoza,
članica Uprave

Boris Klenović, član
Uprave

Odašiljači i veze d.o.o.

Ulica Grada Vukovara 269 d
10 000 Zagreb

24. ožujka 2016. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 269/d, ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., koji se sastoje od Bilance / Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2015., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Odašiljači i veze d.o.o., Zagreb na 31. prosinca 2015., te financijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2015. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 42 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2015., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 24. ožujka 2016., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 42 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 30. ožujka 2016. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10 000 Zagreb

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Zdenko Balen, ovlaštenu revizor i član Uprave